

p

pólusok ■■■
folyóirat

2021. II. évfolyam, 1. szám
HELYZETÉRTÉKELÉSEK

Politikatudományi és Nemzetközi Tanulmányok Tanszék
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

KADLICKÓ GRÉTA¹

A NEMZETI RÉGIÓKÉRT VÍVOTT POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉS – SZÉKELYFÖLDÉRT MEGMOZGATJUK EURÓPÁT!

ABSZTRAKT

A tanulmányban a 2019. május 7-én útjára indult „kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért” című polgári kezdeményezés vizsgálatára vállalkozom. A kezdeményezést a Székely Nemzeti Tanács nyújtotta be Izsák Balázs és Dabis Attila szervezésében. Az aláírásgyűjtés célja, hogy az Unió kohéziós politikája kezelje kiemelt figyelemmel azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok miatt különböztetnek meg az őket körülvevő régióktól. Ilyenek többek között a határon túl élő magyar (székelyek, felvidéki, erdélyi magyarok) és egyéb európai őshonos nemzeti kisebbségek. A szervezők elsődleges szándéka, hogy Székelyföld hátrányos helyzetét megszüntessék, valamint elősegítsék az uniós források lehívását a térség fejlesztésére. Dolgozatomban részletesen bemutatom a kezdeményezés elfogadásának menetét, nehézségeit, jogi hátterét és jelenlegi helyzetét. Jelen tanulmány továbbá arra a kérdésre keresi a választ, hogy milyen tényleges hatással lesz a kezdeményezés sikeressége az Unió kohéziós politikájára nézve és az új magyar EU stratégia kialakításában?

Kulcsszavak: *Európai Unió, polgári kezdeményezés, kisebbség, kohéziós politika, nemzetpolitika*

---

¹ Doktorandusz, Pécsi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola, Politikatudományi Program. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9566-9836>

DOI: 10.15170/PSK.2021.02.01.05

Bevezetés

2019. május 7-én kezdődött meg a „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért” című² európai polgári kezdeményezés. Az aláírásgyűjtés célja, hogy az Európai Unió (továbbiakban: EU) kohéziós politikája kezelje kiemelt figyelemmel azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok miatt különböztetnek meg az őket körülvevő térségektől. Ilyenek többek között a határon túl élő magyar (székelyek, felvidéki, erdélyi magyarok) és egyéb európai őshonos nemzeti kisebbségek (pl. katalánok, németek, baszkok, flamandok, bretonok, lengyelek, horvátok, szlovákok, románok stb.). A kezdeményezés legfontosabb céljai között szerepel továbbá, hogy a jelzett régiók, köztük a közigazgatási hatáskörökkel nem rendelkező földrajzi körzetek lemaradását úgy kell megelőzni, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió feltételeit fenntartani, hogy közben sajátosságaik ne változzanak meg. Ehhez létfontosságú, hogy a jelzett régióknak biztosítva legyen a hozzáférés esélyegyenlősége a strukturális alapokhoz, és minden más EU alaphoz, forráshoz, programhoz. A kezdeményezők szerint meg kell teremteni a garanciákat sajátosságaik fenntartásához, a megfelelő gazdasági fejlődéshez, annak érdekében, hogy az Unió átfogó, harmonikus fejlődése fenntartható legyen, és kulturális sokszínűsége is fennmaradjon (Önkormányzás.sk, 2020).

Annak érdekében, hogy az események pontos háttérét megérthessük a tanulmány megvizsgálja a kezdeményezés alapjául szolgáló uniós kohéziós politikát, a kezdeményezés jogi keretét, benyújtásának és elfogadásának folyamatát, aláírásgyűjtési szakaszát, az eredmények értékelése után pedig következtetéseket von le a megfigyelhető változások alapján. Dolgozat tehát az eseményekkel kapcsolatos helyzetértékelés szándékával íródott.³

A kezdeményezés elméleti háttere

Az EU kohéziós politikája 1957-ben jött létre, amikor először került említésre a Római Szerződés egyikében, konkrétan az Európai Gazdasági Közösséget (EGK) létrehozó szerződésben (eur-lex.europa.eu, 2021). A kohéziós politika céljait az Egységes Európai Okmány foglalta össze, majd 1988-ban az első

---

² A kezdeményezés eredeti címe angolul: „Cohesion policy for the equality of the regions and sustainability of the regional cultures”.

³ A dolgozat az aláírásgyűjtés lezárásáig (2021. 05. 07.) vizsgálja a kezdeményezés alakulását.

szabályok elfogadásával hivatalosan is megszületett az EU kohéziós politikája. A kohéziós politika hosszú távú célja az EU régiói közötti regionális különbségek csökkentése. A kohéziós politika politikai jelentősége összefügg az igazságosabb és egységesebb Unió koncepciójával, amelynek lényege a gazdagabb területekről a szegényebb területekre történő költségvetési átcsoportosítás, amelyet elsősorban az Európai Bizottság által európai szinten hivatalosan ellenőrzött finanszírozási mechanizmus biztosít. Az egyéni célkitűzések megvalósításának tervezete korlátozott időhöz kötött, különös figyelmet fordítva az EU legelmaradottabb és legszegényebb régióira, a többszintű kormányzásra, a stratégiai befektetésekre, a helyi és regionális szereplők aktív részvételének elérésére. Fontos azonban leszögezni, hogy a regionális egyenlőtlenségek növekedése az EU-ban bekövetkezett mélyülő gazdasági integrációnak is köszönhető.

A kohéziós politika egyben az EU legfontosabb befektetési politikája is. A mai kohéziós politika legfőbb jellemzői fokozatosan alakultak ki és módosultak az évek során, ilyen például az alkalmazott intézkedések és beavatkozások, az adminisztratív igazgatás, valamint az irányítás, megfigyelés és az ellenőrzések folyamata. Az EU-ra, tagállamaira és régióira jellemző a sokszínűség. Az EU északi részén található régiók jellemzői, lehetőségei és problémái kétségtelenül különbözők, mint az EU déli régióié. Ugyanez mondható el a tengerparti és a szárazföldi régiókról is. A különbségek nemcsak a régiók elhelyezkedéséből és a természeti adottságokból adódnak, hanem a tagállamok politikai irányultságából és gazdasági fejlettségéből is.

Az EU kohéziós politikájának célja, hogy a tagállamok nemzeti és regionális politikájának kiegészítéseként megerősítse az Unió régióinak gazdasági, társadalmi és területi kohézióját. A régiók kohéziója fokozza az EU általános hatékonyságát, így az alapvető cél a regionális egyenlőtlenségek csökkentése, a versenyképesség és a foglalkoztatás erősítése (Malatinec et al., 2019).

Az európai polgári kezdeményezés

2012. április 1-jétől az uniós polgárok egy új eszközzel vehetnek részt az EU politikájának alakításában. A Lisszaboni Szerződéssel hatályba lépő polgári kezdeményezés lehetővé teszi, hogy az uniós tagállamoknak legalább az egynegyedét képviselő 1 millió polgár kérje az Európai Bizottságot, hogy a hatáskörébe eső területeken jogszabályra irányuló javaslatot tegyen. A polgári kezdeményezés szervezőinek – akik egy legalább 7 különböző tagállamban élő uniós polgárból álló ún. polgári bizottság keretében járnak el – 1 évük van arra, hogy összegyűjtsék a szükséges támogatást. Az aláírásokat az illetékes

hatóságoknak kell hitelesíteniük az egyes tagállamokban. A sikeres kezdeményezések szervezői az Európai Parlament által szervezett meghallgatáson is részt vesznek. Az Európai Bizottság a kezdeményezést legfeljebb három hónapig vizsgálhatja, ezt követően döntést kell hoznia az ügyben.

Egymillió aláírás összegyűjtésével tehát bármely uniós polgár új jogszabály alkotására kérheti az EU-t. Fontos, hogy a polgári kezdeményezés tárgyának uniós vonatkozásúnak kell lennie, az Európai Bizottság hatáskörébe kell tartoznia. Első lépésben polgári bizottságot kell alakítani, melyhez legalább hét, különböző országban élő személyre van szükség. A bizottság tagjainak legalább 18. életévüket betöltött uniós polgároknak kell lenniük (Ausztriában 16 év a korhatár). Az európai parlamenti képviselők nem számítanak bele a polgári bizottság alakításához szükséges létszámba. Szervezetek nem hozhatnak létre bizottságot, de támogathatják a kezdeményezéseket.

A második lépésben az EU 24 hivatalos nyelvén bármelyikén nyilvántartásba kell vetetni a kezdeményezést, amit az Európai Bizottság hagy jóvá. A kezdeményezés benyújtásakor a következő információkat is meg kell adni: a kezdeményezés címe, témájának rövid összefoglalója, hivatkozás az uniós szerződésekre, a polgári bizottság elérhetőségei. Az Európai Bizottság két hónapon belül ad tájékoztatást arról, hogy a kezdeményezés megfelel-e az alapvető feltételeknek. A kezdeményezéseket egy online nyilvántartásban is közzéteszik.

A nyilvántartásba vételt követően megkezdődhet az aláírásgyűjtés, ami történhet papíron és online. Az utóbbihoz az Európai Bizottság egy ingyenesen használható, nyílt forráskódú szoftvert bocsát rendelkezésre. Az aláírásokkal együtt rögzítendő adatok (például név, lakcím, állampolgárság) tagállamonként eltérőek lehetnek, ezért fontos ellenőrizni a különböző országok követelményeit. Nem elég csak egy országban aláírásokat gyűjteni, az aláírásoknak az uniós országok legalább egynegyedéből kell érkezniük. Mivel az Uniónak jelenleg 27 tagállama van, legalább hét országban kell aláírásokat gyűjteni. Minden egyes uniós országban az aláírások számának el kell érnie egy megadott minimumot. Ennek a számítási módja: az adott országban megválasztott EP-képviselők számát meg kell szorozni 750-nel. Ha összegyűlt az egymillió aláírás, azokat valamennyi érintett uniós országhoz el kell juttatni. Az ő feladatuk lesz az aláírások hitelességének ellenőrzése, amelyet követően egy igazolást is kiállítanak. Az aláírásokat az ellenőrzést követően az Európai Bizottsághoz kell benyújtani. Egyúttal nyilvánosságra kell hozni a kezdeményezéshez kapcsolódó anyagi támogatásra

vonatkozó információkat is. Az Európai Bizottság minden ilyen jellegű információt közzétesz a honlapján.

Ezt követően nem marad más hátra, mint benyújtani a kezdeményezést az Európai Bizottságnak, valamint ismertetni azt az Európai Parlament nyilvános meghallgatásán. Ezután az Európai Bizottságnak tájékoztatást kell adnia a következő lépésekről és a szándékolt intézkedésekről. Az Európai Bizottság gondoskodik az átláthatóságról, illetve a kezdeményezéssel kapcsolatos valamennyi információt közzéteszi. A Bizottság új jogszabályra irányuló javaslatot terjeszthet elő és jóváhagyás céljából továbbíthatja azt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak (europarl.europa.eu, 2021).

A kezdeményező Székely Nemzeti Tanács ezeket az „európai eszközöket” kívánja kiaknázni és felhasználni. A Lisszaboni Szerződés megkötése után természetes volt a Székely Nemzeti Tanács számára, hogy amint arra a konkrét lehetőség megnyílik élni fognak a polgári kezdeményezés lehetőségével. Ebből a célból a tanács 2011. júniusi ülésén két határozat született: az egyik a potenciális szövetséges nemzeti régiók feltérképezéséről, a másik a Székely Nemzeti Tanács Unió polgári kezdeményezésének szándékairól és tárgyáról határozott (nationalregions.eu, 2012.04).

A kezdeményezés jogi háttere

A kezdeményezés tárgyával, céljával és hátterével kapcsolatos bővebb tájékoztatóban részletesen ismertetik a szervezők a jogszabályok azon rendelkezéseit, amelyek összefüggenek a javasolt intézkedéssel.

Mindenekelőtt tisztázza a tájékoztató a nemzeti/etnikai kisebbségi régió jogszabályban foglalt meghatározását, amelyet az Európa Tanács 1811/2007 számú, „Régiósítás Európában” című ajánlásának 6. pontjában olvasható: „Az Európa Tanács legtöbb tagállamában olyan közösségek léteznek, amelyek erős kulturális, politikai és történelmi identitással rendelkeznek, és amelyek nem csupán régiók, de népek és társadalmak, ugyanakkor szembetűnő kollektív önazonossággal rendelkeznek attól függetlenül, hogy régióként, nemzetiségként, országként határozzák meg őket, ám nem alkották meg önálló államukat. Ennek ellenére látható megkülönböztető jegyekkel rendelkeznek, amelyek politikai akaratot jeleznek az önkormányzatiság elérésére.”

A két legfontosabb rendelkezés, amelyre a kezdeményezők hivatkoznak a kezdeményezés benyújtásakor az EU-ról szóló szerződés 2. és 3. cikke:

Az EU-ról szóló szerződés 2. cikke deklarálja, hogy „*a Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul.*” A 3. cikk pedig előírja, hogy „*a Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását.*”

További jogalapként tekintenek a szervezők az EU működéséről szóló szerződés 153., 167., 170., 174., 176., 177. és 178. cikkére. Az EU működéséről szóló szerződés rendelkezései közül kiemelhető a 167. cikk, amely szerint „*a Unió hozzájárul a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva nemzeti és regionális sokszínűségeket, ugyanakkor előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget.*”

Alapvető jogalapként szolgál továbbá az EU Működéséről Szóló Szerződés 174. cikke, amely kimondja, hogy: „*átfogó, harmonikus fejlődésének előmozdítása érdekében az Unió úgy alakítja és folytatja tevékenységét, hogy az a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítését eredményezze. Az Unió különösen a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentésére törekszik.* A továbbiakban a 174. cikk kitér arra, hogy *az érintett régiók közül kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.*”

A 174. cikk hat olyan régiót sorol fel példaként, amelyek az Unió kitüntetett figyelmét élvezik kohéziós politikájának megvalósításakor. A megfogalmazás azonban nem kizárólagos, nyitva hagyva a lehetőséget, hogy a régióknak ez a sora egy külön jogszabályban kiegészüljön más kategóriákkal, így a nemzeti, nyelvi, kulturális sajátosságokkal rendelkező, – azaz a nemzeti/etnikai kisebbségi – régiókkal. A kezdeményezők szerint a szerződésekben foglaltaknak megfelelően az Uniónak kiemelt figyelemmel kell kezelnie azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási vagy nyelvi sajátosságok jellemeznek azáltal, hogy lakosságuk jelentős arányát vagy éppen többségét egy őshonos európai kisebbség képezi, amely ott saját, történelmi gyökerű kultúrát teremtett.

A kezdeményezők kinyilatkoztatják, hogy szigorúan meg kell tiltani ezen régiók hátrányos megkülönböztetését. Egyik legfontosabb célkitűzésük, hogy biztosítva legyen ezeknek a régióknak a hozzáférése az esélyegyenlőségéhez, az Unió strukturális alapjaihoz, illetve egyéb EU támogatásokhoz és programokhoz. A kezdeményezők leszögezik, hogy semmiképpen nem fordítható az Unió kohéziós politikája nemzeti, nyelvi, kulturális jellegzetességeik felszámolására vagy

gyengítésére, valamint az Unió gazdasági eszközei és céljai nem tehetők kisebbségellenes politikák közvetlen vagy közvetett eszközeivé. Ennek megfelelően a NUTS régiók⁴ kialakításánál tekintettel kell lenni a nyelvi, nemzetiségi, kulturális határokra, a régióban többséget alkotó vagy jelentős arányban élő őshonos nemzeti közösségek akaratára, amely a NUTS régiók kijelölését megelőző népszavazáson nyilvánítható ki.

A szervezők az előbb leírtaknak megfelelően leszögezik, hogy a „nemzeti/etnikai kisebbségi régió” fogalma nem a polgári kezdeményezés szervezőinek az újítása, a fogalom EU jogszabályban történő meghatározásának minden lényeges eleme adott, a tagállamok által elfogadott nemzetközi dokumentumokban szerepel, így a szerveződés céljai összhangban vannak az EU alapvető értékeivel és céljaival. Ide sorolható az ENSZ nyilatkozata a nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól (1992), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmánya, az Európa Tanács regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája, valamint az Európa tanács 1985/2014 határozata a nemzeti kisebbségek helyzetéről és jogairól Európában, amely Kalmár jelentésként ismert (kji.hu, 2021).

A polgári kezdeményezés szervezői szerint ezek a jelenlegi meghatározások, rendelkezések, állásfoglalások egyformán alkalmazhatóak a jogalkotói hatáskörökkel felruházott, autonómiát élvező régiókra, valamint olyan területekre, amelyek közigazgatási hatáskörökkel sem rendelkeznek, de megfogalmazták azt az igényüket, hogy az államon belül autonómiát alakítsanak ki. Az EU-ról szóló szerződésben és az Unió Működéséről Szóló Szerződésben leírtaknak megfelelően a kezdeményezők kiemelik, hogy az e területeken élő közösségek sajátos, történelmi gyökerű hagyományai, kultúrája, nyelve, vallása a társadalmi, területi kohézió olyan fontos eleme, amelyeket az EU kohéziós politikája nem mellőzhet. A kulturális sajátosságok hatással vannak az adott régiók, illetve a tagállamok és az Unió gazdasági életére és fejlődésére, az Unió kohéziós politikája pedig meghatározó lehet ezen régiók kultúrájának, ez által Európa kulturális sokszínűségének fenntarthatóságában, Európa kulturális diverzitását ugyanis véleményük szerint éppen ezekben a régiókban fenyegeti a legtöbb veszély. Egyrészt a régióknak a tagállamokénál lényegesen kevesebb erőforrás áll

---

⁴ A NUTS-rendszert (Nomenclature des unités territoriales statistiques – Területi statisztikai rendszer némenklatúrája) az EUROSTAT annak érdekében hozta létre, hogy megteremtse a regionális statisztikák számára a területi szintek egységes rendszerét (regionalispolitika.kormany.hu, 2021.)

rendelkezésére, másrészt leginkább őket veszélyeztetik a gazdasági változásokat kísérő spontán folyamatok is, példaként említve a munkaerő vándorlást és az ezzel járó asszimilációs folyamatokat. Utóbbiak mellett ki vannak szolgáltatva egyes tagállamokban a gazdasági diszkrimináció nyílt vagy burkolt formáinak, amely az ott élő őshonos lakosság elvándorlását és a sajátos regionális identitás felszámolását célozza. Ilyen diszkriminatív lépésnek tekinthető az Unió pénzeszközeinek olyan felhasználása, amely az adott régiók nemzetiösszetételének, regionális identitásának, kulturális arculatának megváltoztatására irányul, valamint olyan foglalkoztatás-politikák támogatása, amely más kultúrájú és nyelvű munkaerő betelepítését mozdítja elő. Az ilyen gyakorlat ellentétes a tagállamok nemzetközi kötelezettségvállalásával, közös alkotmányos örökségével.

A régiók egyenlőségéért indított polgári kezdeményezés legfontosabb célja tehát, hogy a jogszabályokban megfogalmazott elvek minden régióban, hátrányos megkülönböztetés nélkül valóra váljanak. A kezdeményezők alapvető elvárása, hogy az Unió kohéziós politikája ne sértse az EU általános jogelveit, céljait, és ne korlátozza, hanem elősegítse Európa kulturális sokszínűségét. Ezeken túlmenően a kezdeményezők szerint a nemzeti/etnikai kisebbségi régiók társadalmi, területi kohéziójában rejlő addicionális gazdasági potenciál megfelelő kohéziós politika mellett felszabadítható és gazdasági erőforrássá változtatható, az adott régiók hasznán túl a tagállamok és az Unió egészének javára fordítható (nationalregions.eu, 2012.08).

A kezdeményezés magyarországi támogatása

Az Országgyűlés 3/2020 (II.25.) OGY határozatában foglaltak szerint a Magyar Országgyűlés is kiáll a „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért” európai polgári kezdeményezés mellett.

A határozat egyhangúlag elfogadásra került és az első pontjában az Országgyűlés üdvözli a Székely Nemzeti Tanács által elindított európai polgári kezdeményezést, *„amelynek lényege, hogy az EU kohéziós politikája kezelje kiemelt figyelemmel azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő régióktól.”* A továbbiakban *„az Országgyűlés felhívja az anyaországi és a külföldi nemzetrészekben élő magyarokat, hogy a polgári kezdeményezést aláírásukkal minél nagyobb számban támogassák a nemzetiregiok.eu internetes oldalon keresztül.”*

A Magyar Országgyűlés ugyanakkor megerősíti a polgári kezdeményezés legfontosabb célját: *„Az Országgyűlés meggyőződése, hogy ezen régiók, köztük a közigazgatási hatáskörökkel nem rendelkező földrajzi körzetek lemaradását úgy lehet*

megelőzni, hogy biztosítani kell számukra a hozzáférés esélyegyenlőségét a strukturális alapokhoz, minden más európai uniós alaphoz, forráshoz és programhoz, előmozdítva sajátosságaik fenntartását és regionális identitásuk megőrzését” (Magyar Közlöny, 2020/29. szám).

A Magyar Országgyűlés határozata a szervezők szerint hatalmas jelentőséggel bír, hiszen a döntés értelmében a szervezők több európai ország parlamentjét is hitelesen meg tudják szólítani annak érdekében, hogy hasonló határozatot fogadjanak el (A Székely Nemzeti Tanács Sajtószolgálata, 2020).

A kezdeményezés benyújtásának folyamata

A kezdeményezést több évnyi politikai harc előzte meg. 2013 júniusában a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) Izsák Balázs és Dabis Attila képviselőjében öt másik személlyel együtt „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért” címmel polgári kezdeményezésre irányuló javaslatot terjesztettek a Bizottság elé. A kezdeményezők éltek európai uniós jogokkal, miszerint az EU-Szerződés szerint legalább egymillió uniós polgár, akik a tagállamok minimum egynegyedéből származnak, kezdeményezheti, hogy a Bizottság – hatáskörén belül – terjesszen az uniós jogalkotó elé a Szerződések végrehajtása érdekében jogi aktus elfogadására irányuló javaslatot (ismertebb nevén: „európai polgári kezdeményezést”). Mielőtt a kezdeményezés szervezői elkezdnék gyűjteni a szükséges számú aláírást, az európai polgári kezdeményezés szervezőinek nyilvántartásba kell vetetniük a kezdeményezést a Bizottságnál, amely megvizsgálja többek között annak tárgyát és céljait.

A kezdeményezést a 2013. július 25-i C (2013) 4975 final sz. Európai Bizottsági Határozat egyértelműen elutasította. A kezdeményezők oldalán Magyarország, az ellenző Európai Bizottság oldalán pedig nem meglepő módon Románia, Szlovákia és Görögország sorakozott fel. A Bizottság döntését azzal indokolta, hogy egyértelműen nem tartozik a hatáskörébe, hogy e tárgyban jogi aktus elfogadására tegyen javaslatot az uniós jogalkotónak. A kezdeményezők ekkor az EU Törvényszékéhez fordultak a bizottsági határozat megsemmisítése céljából. A Törvényszék 2016. május 10-i ítéletében elutasította a határozattal szemben indított keresetet, azzal az indokkal, hogy a szervezők nem bizonyították a fent említett veszélyek és hátrányok fennállását.

A Törvényszék ítélete után a kezdeményezők fellebbezést nyújtottak be az Európai Bírósághoz. Az Európai Bíróság döntött az aláírásgyűjtés sorsáról, amely végül a kezdeményezés benyújtóinak kedvezett. Az EU Bírósága 24/19. sz.

sajtóközleményében deklarálja, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor megtagadta a nemzeti kisebbségi régiók helyzetének javítására irányuló európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételét. Emellett helyben hagyja a Törvényszék azon megállapítását, amely szerint a nemzeti kisebbségi régiók sajátos etnikai, kulturális, vallási vagy nyelvi jellemzői nem sorolhatók a „súlyos és állandó demográfiai hátrány” fogalmi körébe, ennek eredményeképp a kohéziós politika céljából nem vehetők figyelembe e fogalom keretében. A Bíróság határozata alapján ugyanis nem minősülhetnek úgy, mint amelyek a gazdasági fejlődést tekintve következetesen hátrányt jelentenek a környező régiókhoz viszonyítva (Európai Unió Bírósága, 2019).

Jól látható, hogy az uniós polgári kezdeményezéseknek elég nehéz tartalmi és procedurális korlátokkal kell megbirkózniuk. Mindazonáltal a „nemzeti” régiók nézőpontjából hasznos eszköznek bizonyulhatnak a sajátos hatáskörök elismertetésében, amennyiben sikerül ezt a kérdést közös európai kérdésként megfogalmazni.

Az aláírásgyűjtés folyamata

A több évig elhúzódó nyilvántartásba vételi folyamat lezárása után 2019. május 7-én kezdődött meg az aláírásgyűjtés a Nemzeti Régióért. Egy személy akkor írhatja alá az európai polgári kezdeményezést, ha uniós állampolgár és elérte az európai parlamenti választásokon való részvételre jogosító életkort. A kezdeményezést támogató aláírások összegyűjtésére online rendszer szolgál.

A petíció sikerességéhez a szervezőknek három feltételt kell teljesítenie:

Az első feltétel, hogy egymillió érvényes támogatói nyilatkozatot – azaz aláírást – kell összegyűjteni az európai uniós tagállami polgároktól. Az 1,1 millió támogatói aláírással, ez a feltétel hamar teljesülni látszik, azonban fontos leszögezni, hogy a támogatói nyilatkozatok tagállami hatóságok általi ellenőrzése során sok aláírás érvénytelen lesz a polgárok által hibásan megadott adatok miatt.

Második, és egyben legnehezebb feltétel, hogy legalább hét tagállamban össze kell gyűjteni egy minimális számú aláírást. A küszöbérték Magyarország esetében 15 750 állampolgári támogatói nyilatkozat, amelyet a szervezők már 2020 áprilisában túlléptek: 800 ezer felett járt a világhálón benyújtott magyarországi polgári támogatói nyilatkozatok száma. Emellett európai uniós szinten a szervezőknek a kezdeményezés meghosszabbításáig kilenc tagállamban sikerült átlépniük a küszöböt, név szerint Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország,

Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia és Szlovénia esetében. Románia esetében az online aláírásokon felül az RMDSZ támogatásának köszönhetően további közel 150 ezer aláírás gyűlt össze (hvg.hu, 2020).

A harmadik feltétel, hogy a megfelelő számú aláírás 12 hónapon belül történjen meg. A támogatási aláírások benyújtására első körben 2019. június 7. és 2020. május 7. közötti időszakban volt lehetőség. A megjelölt időpontban az eredményességhez szükséges hét tagállamból háromban – Magyarországon, Romániában és Szlovákiában – összegyűlt a kellő számú aláírás, emellett papír alapon még tízezres nagyságrendű aláírás gyűlt össze. Összesen negyedmillió aláírás érkezett a kijelölt időszakban, viszont a határidő lejáratára előtt egy hónappal a koronavírus járvány miatt a Székely Nemzeti Tanács beadvánnyal fordult az Európai Bizottsághoz és a határidő fél éves meghosszabbítását kérte. A kezdeményezés szervezői, Izsák Balázs és Dabis Attila indoklásukban közölték, hogy a papír alapú szavazatokat a járvány miatt nem tudták összesíteni, ami a kampány hajrájában ellehetetleníti a százezres nagyságrendű aláírás összegyűjtését.

A határidő-hosszabbítás érdekében számos személy lobbizott az Európai Bizottságnál. Magyarország Kormánya részéről Varga Judit igazságügyi miniszter lépett többször fel, továbbá nagy szerepe volt Vincze Loránt RMDSZ-es EP-képviselőnek, aki az európai polgári kezdeményezés európai parlamenti jelentéstevőjeként már a pandémia elején kérte az Európai Bizottságtól a folyamatban lévő kezdeményezések aláírásgyűjtési időszakának meghosszabbítását (Nagy Dénes–Tárnok, 2021).

Az Európai Bizottság 2020. május 20-án javaslatot terjesztett elő a koronavírus-járvánnyal érintett kezdeményezések aláírásgyűjtési időszakainak meghosszabbítására, amelyet végül 2020. júliusában az uniós jogalkotó elfogadott. A rendelet értelmében hat hónappal meghosszabbodott valamennyi koronavírusal érintett EPK aláírásgyűjtési időszaka. A határidő-hosszabbításról szóló 2020/1042 EU rendelet számolt továbbá azzal a lehetőséggel is, hogy a járvány elhúzódik, és bekerült egy cikkely, amely lehetőséget biztosít arra, hogy – legfeljebb két alkalommal – további három hónap időtartamra kitolódjon a támogatói nyilatkozatok gyűjtésének határideje, *„amennyiben legalább a tagállamok egynegyede vagy az Unió népességének több mint 35%-át képviselő tagállamok 2020. szeptember 11. után továbbra is alkalmazzák a Covid-19-világjárványra válaszul hozott intézkedéseket.”*

Az aláírási időszak meghosszabbítása lehetővé tette, hogy a szervezők az egyik legfontosabb feltételt teljesítsék, és az egymillió aláírás elérésén túl a tagállami

minimumokat is összegyűjtsék. Hozzá kell tenni, hogy a határidő-hosszabbítások nehezen követhetővé tették a tényleges határidők alakulását. A nemzeti régiós kezdeményezés eredeti határideje 2020. május 7. napja volt, majd a 2020 nyarán elfogadott, átmeneti intézkedéseket bevezető rendelet értelmében ez a határidő 2020. november 7-ig meghosszabbodott, majd a koronavírus további jelenléte miatt 2021. február 7. napjára tolódott ki. A féléves hosszabbítás lejártakor, azaz 2020. november hetedikén a földrajzi kritérium összesen öt országban teljesült: Magyarországon, Romániában, Szlovákiában, Horvátországban és Litvániában (Nagy Dénes András – Tárnok Balázs, 2021).

Egy héttel a február 7-i határidő lejáratára előtt mérföldkőhöz érkezett a kezdeményezés, ugyanis Spanyolországban is összegyűltek a kezdeményezés sikerességéhez szükséges aláírások. Később a szervezők ismertették, hogy Szlovéniából még 587, Lettországból 2868, Írországból 6462, Belgiumból pedig 10 648 aláírásra van szükség az érvényességi küszöb eléréséhez (kronikaonline.ro, 2021). Bár február 7-én lejárt a kétszer már módosított határidő, a koronavírus miatt a Székely Nemzeti Tanács a 2020/1042 EU rendeletre hivatkozva május 7-ig gyűjtötte a szignókat. Az Európai Bizottság által meghozott döntéssel a nemzeti régiókról szóló EPK végül kétéves aláírásgyűjtési időszakot tudhat maga mögött (Savanya, 2021).

A kezdeményezést támogató erők

A nemzeti régiók védelmében indított európai polgári kezdeményezés aláírásgyűjtésének sikeréhez számos politikai csoport, képviselő és aktivista is hozzájárult. A pártok közül a Romániai Magyar Demokrata Szövetség végzi az egyik legaktívabb lobbitevékenységet. Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke felkérte a szövetség területi szervezeteit, hogy kezdjék el az aláírásgyűjtést, amely véleménye szerint csak erősíti az általuk elindított Minority SafePack európai polgári kezdeményezést (Magyar Nemzet, 2021).

A kezdeményezés sikeressége érdekében a sepsiszentgyörgyi Erzsébet parkban állított fel standot a Magyar Polgári Párt háromszéki szervezete. Kulcsár-Terza József, parlamenti képviselő, a Magyar Polgári Párt megyei elnöke szerint az elsődleges cél, hogy minél több ember aláírja a Székely Nemzeti Tanács a nemzeti régiókért indított uniós polgári kezdeményezését, emellett tájékoztatni is szeretnék az embereket a kezdeményezés fontosságáról. Kulcsár-Terza József szerint az aláírásgyűjtés az a folyamat, amely révén a székelység fel tudja mutatni

az erejét, valamint rámutatott, hogy nem az a lényeg, hogy hol és mikor írnak alá, hanem az, hogy minél többen támogassák a polgári kezdeményezést, mert az ügy mindennél fontosabb, egyértelműen pártpolitikán felül álló kérdésről van szó. Az Magyar Polgári Párt politikusa reményét fejezte ki, hogy noha nehezen halad az aláírásgyűjtés, de az összefogás nyomán mégis sikeres lehet, és felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben az aláírásgyűjtés kudarcba fullad, az a székely önrendelkezési törekvéseknek is árthat, hiszen Bukarestben úgy értelmezhetik, hogy nincs kellő közösségi akarat (Háromszék napilap, 2020).

A nemzeti régiók védelmében indított európai polgári kezdeményezés aláírásgyűjtését segítette az is, hogy nagyon sok katalán aláírásával támogatta az ügyet, így az előírt kvóta Spanyolországban is összejött. A katalánok mozgósításában hatalmas szerepet játszott a Katalán Nemzetgyűlés, egy némileg a Székely Nemzeti Tanácshoz hasonlítható civil szervezet. A Katalán Nemzetgyűlés tagjai közül Erika Casajoana i Dauner ismerte fel a kezdeményezésben rejlő katalán lehetőségeket, mozgósítása nyomán pedig meglódult a spanyolországi aláírásgyűjtés (Háromszék napilap, 2021).

Az aláírásgyűjtés eredményességéhez nagymértékben hozzájárult a magyar politika érdekérvényesítése is. A Keresztény Demokrata Néppárt képviselőjében Nacsa Lőrinc országgyűlési képviselő a székely szabadság napján tartott megemlékezésen tartott beszédében szögezte le, hogy a Kárpát-medencében élő valamennyi magyar közösség érdekében erős képvisellel kell fellépni az EU-ban és a nemzetközi szervezetekben. Véleménye szerint minden lehetőséget meg kell ragadni a kisebbségi, nemzetiségi vagy önkormányzati jogok védelmének érdekében (kronikaonline.ro, 2019). Az aláírásgyűjtési akcióhoz csatlakozott Németh Zsolt, a Magyar Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke is, aki felhívásában felszólított minden állampolgárt arra, hogy írja alá a kezdeményezést. Felhívásában elmondta, hogy a kezdeményezés erdélyi összefogást teremtett, azonban a magyarországi támogatókra is szükség van. A kezdeményezést korábban már aláírta Gulyás Gergely miniszterelnökséget vezető miniszter, Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, Farkas Árpád Kossuth-díjas költő, a Háromszék szerkesztőbizottságának elnöke, Szili Katalin miniszterelnöki megbízott, Andoni Ortuzar, a Baszk Nemzeti Párt elnöke, valamint Josep Huguet katalán miniszter is (sznt.org, 2020).

Nehézségek

A nemzeti régiós európai polgári kezdeményezés folyamatának megértését a sorozatos határidő-hosszabbítások mellett az is nehezíti, hogy az aláírásgyűjtési kampány szemmel láthatóan kettévált. Az egyik rész Izsák Balázs, a kezdeményezés szervezői csoportjának képviselője által irányított kampányra (elsődleges felülete a NationalRegions.eu), a másik pedig a Pesty László által irányított kampánycsapatra (ideértve az Írdalá.hu és a SignitEurope.com felületeit) oszlott. 2020 tavaszán a Pesty László által irányított kampánycsoportnak hatalmas szerepe volt az aláírások ugrásszerű növekedésében, azóta is rendkívül tevékenyen vesznek részt a kezdeményezés népszerűsítésében.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/788 EPK-rendelete (2019. április 17.) értelmében ugyanakkor az európai polgári kezdeményezés kezelője kizárólagosan a szervezői csoport lehet. Az EPK-rendelet 5. cikk (3) bekezdése értelmében továbbá *“a szervezői csoport tagjai közül két személyt – egy képviselőt és egy behyetteszt – jelöl ki, akik az eljárás teljes időtartama alatt kapcsolattartó szerepet töltenek be a szervezői csoport és az uniós intézmények között, és akiket felhatalmaznak arra, hogy eljárjanak a szervezői csoport nevében.”* E két személy a nemzeti régiókról szóló EPK esetében Izsák Balázs és Dabis Attila. Ez abból is fakad, hogy az EPK indítása az uniós polgárok egyénhez fűződő joga, az egyes szervezetek szerepe a kezdeményezés sikere szempontjából bár elengedhetetlen, az egyes szervezetek jogi értelemben véve nem játszanak szerepet a kezdeményezésekben. Ekképpen a nemzeti régiós kezdeményezés vonatkozásában is a szervezői csoport tagjai döntenek arról, hogy mikor állítják le az online aláírásgyűjtést. Ők fogják összegyűjteni és érvényességi vizsgálatra leadni az egyes tagállamokban gyűjtött aláírásokat, továbbá ők döntenek arról, hogy a sikeres kezdeményezést mikor nyújtják be az Európai Bizottsághoz. A szervezői csoport nyújthat be továbbá jogszabály-javaslatokat az Európai Bizottság részére, illetve ők fogják hivatalosan képviselni a kezdeményezést az uniós intézmények előtt. Ezzel együtt minden további érdekérvényesítő tevékenység, amelyet más szervezetek az aláírásgyűjtés minél sikeresebb lezárása érdekében végeznek, kulcsfontosságú a nemzeti régiókról szóló európai polgári kezdeményezés végső sikere szempontjából (Nagy Dénes – Tárnok, 2021).

További zavart okozhat a folyamat nyomon követésében, hogy kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért című kezdeményezés mellett egy másik, az erdélyi magyar kisebbséget is érintő Minority SafePack kezdeményezés is megszerezte az Európai Parlament támogató

állásfoglalását. A „Minority SafePack – Egymillió aláírás a sokszínű Európáért” elnevezésű európai polgári kezdeményezés célja, hogy a nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségvédelem bizonyos területei az európai uniós jog részei legyenek. A kezdeményezők leszögezik, hogy az Európában őshonos kisebbségek nyelve, kultúrája és hagyományai a keresztény Európa szerves részét képezi, gazdagítva a kontinens történelmi és kulturális értékeit (athen.mfa.gov.hu, 2021). A Minority SafePack szervezői gratulálnak a kezdeményezőknek és a támogatóknak, ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy az új kezdeményezés nem része a Nemzeti Régiókért vívott polgári kezdeményezésnek. A Székely Nemzeti Tanács kiemeli, hogy bár a két kezdeményezés kiegészíti egymást, az előbbi az általános európai kisebbségvédelemért száll síkra, addig az utóbbi a nemzeti régiók elismertetését és fejlesztését tűzte ki célul, például Székelyföld, Kalotaszeg és Partium Románia tekintetében (Izsák, 2020).

A legnagyobb nehézség, amivel a kezdeményezés szervezőinek szembe kell néznie, az aláírások hitelesítése lesz. A beérkezett szignókat a támogató tagországok hatóságai fogják ellenőrizni, tehát fennáll a veszély, hogy több aláírást érvénytelenítenek. Az EUSTRAT kutatói kiemelik, hogy számos kezdeményezés az érvényesítési szakaszban bukik el, ezért érdemes eleve túlteljesíteni az egymillió szintet. Emlékeztetnek továbbá, hogy a Minority SafePack kezdeményezés kapcsán 1,3 millió aláírás gyűlt össze, azonban csupán 1 123 422 volt érvényes (eustrat.uni-nke, 2021).

Összegzés

A kezdeményezés sikerességéhez szükséges aláírások összegyűjtésére a meghosszabbított határidőnek köszönhetően május 7-ig volt lehetősége a szervezőknek. A pandémia okozta nehézségek miatt a Székely Nemzeti Tanács Facebook oldalán végezte a legnagyobb kampánytevékenységét. Az oldal 30.893 kedvelőt számlál (2021. július 5-én), amely a szervezők szerint kevés ahhoz, hogy az üzeneteik eljussanak mindenkihez, ezért arra kéri a követőiket, hogy ösztönözzék oldal terjesztését. Véleményük szerint az információs karantén miatt különösen nehéz helyzetben van az egész erdélyi magyar közélet, ami ellenfeleik érdekét szolgálja, így elsődleges céljuk, hogy követőik száma növekedjen (erdely.ma, 2021).

A megjelölt határidőig, azaz május 7-éig, éjfélig, 1,4 millió támogató aláírást gyűjtött össze a Székely Nemzeti Tanács. Izsák Balázs kifejtette, hogy az EU 11 tagországában sikerült átlépni a szükséges aláírás mennyiséget, amely nagyban

köszönhető a magyar országgyűlés határozatának, amely a magyar társadalmat is a kezdeményezés támogatására buzdította. Ugyanakkor nem várt „segítség” volt Klaus Iohannis magyarellenes kirohanása, erre reagálva ugyanis sokan támogatták a kezdeményezést. A következő lépés az összegyűjtött aláírások hitelesítése lesz, majd a polgári kezdeményezés iktatása következik az Európai Bizottságnál (marosvasarhelyiradio.ro, 2021). Ezt akkor nyújtják majd be, amikor a legnagyobb esélyt látják arra, hogy a kezdeményezés segítségével valós jogszabály születhet. Izsák továbbá reményét fejezte ki, hogy a hitelesítési folyamat után is teljesülnek az érvényességi feltételek. Amennyiben sikerül megfelelő számú érvényes aláírást szereznie a kezdeményezőknél, új fejezet kezdődhet az EU kohéziós politikájában. A kezdeményezés sikeressége esetén ugyanis azok a nemzetiségek által lakott régiók, akik az elmúlt évtizedekben a szisztematikus diszkrimináció áldozatai voltak fejlesztéspolitikában, végre hozzájuthatnak azokhoz az uniós forrásokhoz, amely az EU-s jogszabályok szerint járna nekik. Így a tét nem csekély, hisz megfelelő mennyiségű érvényes aláírással a regionális egyenlőtlenségek csökkenhetnek, a versenyképesség és a foglalkoztatás pedig megerősödhet az elmaradottabb régiókban, így Székelyföldön is.

A kezdeményezés sikeressége egy újabb mérföldkő lehet az új magyar EU stratégia kialakításában is, amely szerint az EU átalakításához aktív polgári részvételre és szerepvállalásra van szükség. Az Európai Polgári Kezdeményezés rendszere lehetőséget nyújt arra, hogy a magyar EU stratégia eszköztára kiegészüljön egy polgári elemmel, amely a “Polgári Európa” kiépítésében nyújthat hathatós segítséget. Magyarország közbeszédének régóta része a “Polgári Európa” gondolata, melynek alapvetése, hogy az EU döntéshozatali folyamatai nem veszik eléggé figyelembe az EU állampolgárainak érdekeit, s ebből fakadóan szükség van közvetlen és részvételi csatornákra, amelyeken keresztül a polgárok napirendre tűzhetik a számukra fontos ügyeket és hallassák hangjukat az EU-ban. A nehezen teljesíthető feltételek ellenére a Székely Nemzeti Tanács kezdeményezése példaként szolgálhat más szerveződéseknek és ösztönözheti a további polgári célkitűzések megvalósítását. Az európai polgári kezdeményezések eszközszerű felhasználása tehát a magyar EU stratégia részévé válhatnak, ehhez azonban szükség van a Székely Nemzeti Tanács és a hozzájuk hasonló szerveződések tapasztalatainak ismeretére (eustrat.uni-nke, 2021).

Irodalomjegyzék

- Önkormányzások (2020): [Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért \(európai polgári kezdeményezés\)](#) utolsó hozzáférés: 2021.03.02.
- Európai Unió Bírósága (2019): [Az Európai Unió Bírósága 24/19. sz. sajtóközlemény](#) utolsó hozzáférés: 2021.03.12.
- Nationalregions.eu, (2012.08.04.): [A javasolt polgári kezdeményezés tárgyával, céljaival és hátterével kapcsolatos bővebb tájékoztatás](#) utolsó hozzáférés: 2021.03.16.
- Nationalregions.eu, (2012.): [Közvetlen demokrácia és uniós polgári kezdeményezés](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.01.
- Nationalregions.eu, (2012.04.21.): [Európai eszközökkel a nemzeti régiók jogaiért](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.02.
- Tomás Malatinec, Michaela Furdová, Julianna Orbán Máté (2019): [Az Európai Unió kohéziós politikája](#) utolsó hozzáférés: 2021.04.28.
- Hvg (2020.04.16.): [Meghosszabbítanak a nemzeti régiókról szóló európai polgári kezdeményezés aláírásának a határidejét](#) utolsó hozzáférés: 2021.03.12.
- Magyar Közlöny, (2020/29. szám) [Országgyűlés 3/2020 \(II.25.\) OGY határozata](#) utolsó hozzáférés: 2021.03.15.
- Magyar Nemzet, (2021): [Aláírásokat gyűjt az RMDSZ a nemzeti régiókról szóló polgári kezdeményezés támogatására](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.04.
- Háromszék napilap, (2020.02.13): [Aláírásgyűjtő standot állított fel az MPP](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.04.
- Háromszék napilap, (2021.02.18.): [Miért álltak mellénk a katalánok?](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.05.
- szt.org.hu, (2020.): [Polgári kezdeményezés a nemzeti régiókért Németh Zsolt aláírta](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.05.
- A Székely Nemzeti Tanács Sajtószolgálat (2021): [A Magyar Országgyűlés a székelyek mellett](#) utolsó hozzáférés: 2021.03.19.
- Nagy Dénes András – Tárnok Balázs (2021.): [Folytatódik? A nemzeti régiókról szóló európai polgári kezdeményezés jövője](#) *Ludovika.hu*, utolsó hozzáférés: 2021.03.12.
- kronikaonline.ro, (2019): [Székely Szabadság napja: a tudatos közös fellépés fontosságát hangsúlyozták Budapesten](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.05.

- kronikaonline.ro, (2021): [Nemzeti régiók: egy héttel a határidő lejárta előtt a hetedik országban is összegyűlt a szükséges számú aláírás](#) utolsó hozzáférés: 2021.03.16.
- Savanya Imre (2021): [Újabb három hónapot kaphat a székely petíció](#) utolsó hozzáférés: *Magyar Hírlap*, 2021.03. 21.
- Izsák Balázs (2020): [Az aláírásgyűjtés új határideje 2021. február 7.](#) *szept.org*, utolsó hozzáférés: 2021.03. 16.
- erdely.ma (2021): [Május hetedikéig Székelyföldért megmozgatjuk Európát](#) utolsó hozzáférés: 2021.03. 24.
- eustrat.uni-nke (2021) [A magyar EU stratégia új eszköze: az Európai Polgári Kezdeményezés](#) utolsó hozzáférés: 2021.05.09.
- europarl.europa.eu (2021): [Az Európai polgári kezdeményezés](#) utolsó hozzáférés: 2021.06. 30.
- athen.mfa.gov.hu (2021): [MINORITY SAFEPAK – EGYMILLIÓ ALÁÍRÁS AZ EURÓPAI SOKSZÍNŰSÉGÉRT](#) utolsó hozzáférés: 2021.06. 30.
- regionalispolitika.kormany.hu (2021): [NUTS rendszer](#) utolsó hozzáférés: 2021.06. 30.
- marosvasarhelyiradio.ro (2021): [1,4 millió aláírást gyűjtött össze a Székely Nemzeti Tanács](#) utolsó hozzáférés: 2021.07. 01.
- erdon.ro (2021): [Izsák Balázs: Székelyföldért megmozgattuk Európát!](#) utolsó hozzáférés: 2021.07. 01.
- kji.hu (2021): [Nemzetközi dokumentumok](#) utolsó hozzáférés: 2021.07. 05.

Jogforrások

2013. július 25-i C (2013) 4975 final sz. Európai Bizottsági határozat, [online verzió](#), utolsó hozzáférés: 2021.03. 24.
- Európa Tanács 1811/2007 számú, „Régiósítás Európában” című ajánlása, [online verzió](#), utolsó hozzáférés: 2021.03. 16.
- Az Európai Unióról szóló szerződés, [online verzió](#), utolsó hozzáférés: 2021.03.12
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés, [online verzió](#), utolsó hozzáférés: 2021.03. 12.
- Az Európai Parlament és Tanács 2020/1042. számú rendelete, [online verzió](#), utolsó hozzáférés: 2021.03. 16.
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/788 rendelete, [online verzió](#), utolsó hozzáférés: 2021.03. 24.

Az Európai Gazdasági Közösséget (EGK-t) létrehozó szerződés, [online verzió](#), utolsó hozzáférés: 2021.06. 30.

Abstract

European movement for protecting national regions

On May 7, 2019, the Citizens' Initiative called „Cohesion policy for the equality of the regions and sustainability of the regional cultures” was launched. The European movement was presented by the Székely National Council, organized by Balázs Izsák and Attila Dabis. In the European Union there are several regions and geographic districts with no administrative competences, that are distinguishable from their neighboring areas, due to their national, linguistic and cultural characteristics. For this, these regions must have equal opportunity to access various EU-funds and the preservation of their characteristics and their proper economic development must be guaranteed, so that the EU's development can be sustained and its cultural diversity maintained. I present in detail the process, difficulties, legal background and current situation of the adoption of the initiative.

Keywords: *European Union, citizens' initiative, minority, cohesion policy, national policy*